

quan sát khi bò đi ăn về hông bên trái có đầy không? Nếu không đầy là bò ăn chưa đủ.

Bò cái có chứa là 9 tháng 10 ngày. Mỗi ngày cần được ăn 25 - 30 kg cỏ tươi, 2 kg rơm, 1 kg thức ăn tinh, 20 - 30 g muối.

Bò cái nuôi con: Ngoài khẩu phần trên cần cho ăn thêm các thức ăn củ quả tươi (bí đỏ, khoai lang) thức ăn tinh để tăng tiết sữa nuôi con.

Bê từ 3 tháng tuổi trở lên cho vận động theo mẹ và ăn theo bò mẹ, cho ăn thêm 0,2 - 0,3 kg thức ăn tinh.

Bê 6 - 24 tháng: Thời gian chăn thả tối thiểu 8 - 12 giờ/ngày và ăn thêm các thức ăn tận dụng khác như ngọn mía, dây đậu, củ quả, rỉ mật...

Mùa khô thức ăn xanh khan hiếm, cần bổ sung thêm các loại rơm rạ, bã mía, thức ăn tinh, thức ăn chế biến như rơm ủ ure, đá liếm.

Trước khi bán thịt lúc 24 tháng tuổi, cần vỗ béo bằng thức ăn tinh 1 kg/ngày trong 3 tháng liền.

Phòng bệnh cho bò, bê: Chuồng trại cần dọn vệ sinh sạch sẽ hàng ngày, thức ăn thừa phải dọn sạch, không để bò ăn thức ăn thiu mốc, tiêm phòng dịch định kỳ theo quy định thú y, định kỳ tẩy giun sán.

Bê cái lai Brahman đơ

V-LOIÍCHỦA VIỆC CHĂN NUÔI BÒ LAI:

- * Tạo ra đàn bò có tầm vóc, khối lượng và khả năng sản xuất cao hơn đàn bò địa phương.

- Khi trưởng thành bò lai có trọng lượng cao hơn bò địa phương 50 - 70 kg/con.

Khả năng cho sữa tăng hơn 2 lần, 800 - 1000 lít/năm.

- * Đáp ứng được nhu cầu thịt cho thị trường.

- * Từ đàn cái đã được cải tiến tiếp tục cho lai với bò đực cao sản chuyên thịt, chuyên sữa để tạo ra đàn bò thịt, bò sữa sau này.

Vì vậy nuôi bò lai có lợi là:

- Tăng thu nhập cho người dân.

- Góp phần giải quyết việc làm cho lao động phụ hay lao động nhàn rỗi trong gia đình.

Bản in này có sử dụng tài liệu của

Cục Khuyến nông

Chế bản và in 6.500 bản khổ 29 x 21 cm tại Xí nghiệp In Gia Lai. Giấy phép XB số 44/XB-VHTT do Sở VH-TT Gia Lai cấp ngày 17-10-2002. In xong và nộp lưu chiểu tháng 10-2002.

SỞ NÔNG NGHIỆP VÀ PTNT GIA LAI DỰ ÁN LAI CẢI TẠO ĐÀN BÒ GIAI ĐOẠN

2002 - 2006

Bò cái lai Sahiwal

CHƯƠNG TRÌNH LAI CẢI TẠO BÒ VÀNG ĐỊA PHƯƠNG

Đến với dự án, bò của bạn sẽ được phối giống không mất tiền (đối với đồng bào dân tộc thiểu số) hoặc chỉ trả 20.000 đồng cho 01 bò phối có chưa (đối với đồng bào kinh ở xã vùng 1 và vùng 2).

Mọi liên hệ giao dịch và cần giải đáp xin gửi về văn phòng dự án: Trung tâm Giống bò Hà Tam xã An Thành - An Khê - Gia Lai.

ĐT: 059.838004

I - TẠI SAO PHẢI LAI CẢI TẠO ĐÀN BÒ VÀNG ĐỊA PHƯƠNG?

Bò địa phương tỉnh Gia Lai hiện chiếm khoảng 80% tổng đàn bò của tỉnh nhưng có tầm vóc nhỏ năng suất thấp. Khi trưởng thành con đực đạt 250 kg, con cái đạt 150 - 180 kg. Tỷ lệ thịt xẻ thấp, cày kéo yếu, sản lượng sữa chỉ đạt 400 lít/năm. Vì vậy nếu chỉ nuôi bò nội sẽ mang lại hiệu quả kinh tế không cao. Do đó phải lai cải tạo bò địa phương, để có con bò lai to hơn, cho nhiều thịt, nhiều sữa hơn.

Bò đực lai Brahman trắng

II - NHỮNG GIỐNG BÒ NÀO CÓ THỂ DÙNG ĐỂ LAI CẢI TẠO ĐÀN BÒ ĐỊA PHƯƠNG TẠI TỈNH GIA LAI?

Đó là nhóm Zebu: Hiện nay ở Việt Nam đang có các giống:

- Red Sindhy (màu đỏ)
- Sahiwal (đỏ sẫm)
- Brahman đỏ
- Brahman trắng
- Ongole trắng

Tất cả các giống bò này gọi chung là nhóm bò Zebu.

Dùng bò đực giống ở nhóm Zebu nói trên cho lai với bò địa phương, bê lai ra đời sẽ có trọng

lượng sơ sinh cao, mau lớn hơn hẳn bò địa phương. Khi trưởng thành con đực đạt 300 - 350 kg, con cái đạt 240 - 250 kg. Sức kéo tăng 1,5 lần. Sản lượng sữa 800 - 1000 lít/năm do vậy bê con sẽ bú được nhiều sữa nên mau lớn.

III - CÁC PHƯƠNG PHÁP PHỐI GIỐNG VÀ NÂNG CAO TỶ LỆ THỤ THAI.

1. Phương pháp phối giống: Có 2 phương pháp:

* Thụ tinh nhân tạo là dùng tinh đông viên hay tinh cọng rạ của các giống bò Zebu phối cho bò cải địa phương. Ưu điểm là sẽ cho ra bê lai có 1/2 máu bò Zebu trở lên và bạn có thể chọn bất kỳ giống bò Zebu nào kể trên mà bạn ưa thích. Phương pháp này đòi hỏi kỹ thuật cao và chỉ làm ở những nơi giao thông thuận lợi và bò đực các địa phương đã được xử lý (thiến).

* Nhảy trực tiếp: Áp dụng cho những vùng sâu, vùng xa chưa tiến hành được phương pháp thụ tinh nhân tạo thì hãy dùng bò đực lai có 1/2 máu của nhóm bò Zebu trở lên. Kết quả của chúng mang lại vẫn tốt hơn nhiều so với dùng bò đực nội (đực cóc).

2. Để nâng cao tỉ lệ đậu thai cho bò cái và có bê lai theo ý muốn cần phải nhớ kỹ 2 yếu tố:

a) Phải hiện bò động dục sớm và xác định thời điểm phối giống thích hợp nhất đó là:

- Bò bòn chồn, kêu rống, phá chuồng, ít ăn.
- Âm hộ sưng và có nước nhờn trắng chảy ra mép âm hộ (nhựa chuối). Niêm mạc bên trong chuyển từ màu hồng sang nhạt.

Khi bò cái động dục chịu đứng yên cho con khác nhảy lên là lúc phối giống đạt kết quả cao nhất.

b) Phải cách ly với bò đực địa phương (đực cóc) tốt nhất phải thiên hoặc thả ở vùng dân tình tất cả các bò đực nội.

c) Cần bảo kịp thời cho dân tình viên phối giống hoặc cho đực lai nhảy trực tiếp đối với vùng chưa áp dụng thụ tinh nhân tạo được.

Bò cái lai Sind

IV - CHĂM SÓC, NUÔI DƯỠNG, VỖ BÉO VÀ PHÁT HIỆN BỆNH:

Chuồng trại cần luôn sạch sẽ, không trơn trượt, không để sinh lầy, ẩm thấp, điện tích tốt thiếu từ 3 - 4 m²/con, đảm bảo đông ấm, hè mát.

Bò là động vật nhai lại có dạ dày 4 túi. Vì vậy chúng có khả năng sử dụng tất cả các loại thức ăn thô xanh và phế phụ phẩm nông nghiệp (rơm rạ, cây đậu...). Lượng thức ăn tối thiểu hàng ngày cần cho sự sinh trưởng phát triển của bò chiếm khoảng 10% trọng lượng cơ thể. Do đó ngoài việc chăn thả tối thiểu 8 - 10 giờ/ngày cần phải bổ sung thêm thức ăn tại chuồng như các chất khoáng, muối ăn, cỏ, nước... Tốt nhất là cho bò ăn theo khả năng của chúng. Để biết bò ăn có no hay không hãy